

บันทึก

เรื่อง การเปิดเผยชื่อผู้เสียหายอากร

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ที่ กค.๐๘๐๔/๑๖๗๑๙ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความว่า

(๑) การประกาศเฉพาะรายชื่อผู้เสียหายเงินได้บุคคลธรรมดา และลำดับการเสียภาษีสูงสุด ๕๐ รายแรก โดยมีได้ระบุจำนวนเงินภาษีที่ผู้เสียหายแต่ละคนได้เสียไว้ จะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร หรือไม่

(๒) การประกาศเฉพาะรายชื่อผู้เสียหายเงินได้บุคคลธรรมดา และลำดับการเสียภาษีสูงสุด ๕๐ รายแรก โดยระบุยอดเงินภาษีรวมเป็นเลขตัวกลม (round figures) ตามลำดับการเสียภาษีสูงต่ำเป็นช่วง ๆ แต่ไม่ได้ระบุจำนวนเงินภาษีที่ผู้เสียหายแต่ละคนได้เสียไว้ จะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร หรือไม่

ในเรื่องนี้ กรมสรรพากรมีความเห็นว่า การที่จะประกาศรายชื่อผู้เสียหายเงินได้บุคคลธรรมดาที่เสียภาษีเงินได้สูงสุด ๕๐ รายแรกในแต่ละปีให้ทราบโดยทั่วกัน จะเป็นการกระตุ้นเตือนบุคคลที่มีรายได้สูงให้สำนึกในหน้าที่การเสียภาษีและแข่งขันกระทำความดีโดยการเสียภาษีเงินได้ให้ถูกต้องครบถ้วนยิ่งขึ้น เป็นการเสริมสร้างค่านิยมใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย การประกาศดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากร จึงน่าจะกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งกรมสรรพากรเห็นว่าเป็นบทบัญญัติที่ป้องกันการกระทำของเจ้าพนักงานไปในทางทุจริต อันจะเป็นการกระทบกระเทือนแก่กิจการของผู้เสียหายอากรเท่านั้น แต่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังมีความเห็นว่า การประกาศดังกล่าวถือว่า เป็นการแจ้งให้ทราบถึงกิจการของผู้เสียหาย จึงเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาข้างต้นพร้อมด้วยบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า

(๑) มาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรบัญญัติว่า “เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการตามลักษณะนี้ ได้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียหายอากร หรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ห้ามมิให้นำออกแจ้งแก่ผู้ใดหรือยังให้ทราบกันต่อไปโดยวิธีใด เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย” การที่กรมสรรพากรจะรู้ได้ว่าผู้เสียหายเงินได้ผู้ใด เสียภาษีเงินได้จำนวนเท่าใดก็ต้องรู้ว่าผู้เสียหายเงินได้นั้นมีเงินได้เท่าใด และจากกิจการใด เนื่องจากจำนวนภาษีเงินได้คำนวณจากรายได้ของกิจการของผู้เสียหายเงินได้นั้น

การรู้จำนวนภาษีเงินได้จึงเป็นการรู้เรื่องกิจการของผู้เสียหายนั้นเอง ดังนั้น การประกาศรายชื่อของผู้เสียหายเงินได้บุคคลธรรมดาและลำดับการเสียภาษีสูงสุด ๕๐ รายแรก แม้

จะมีได้ระบุจำนวนเงินภาษีที่ผู้เสียภาษีแต่ละคนได้เสียไว้ แต่ก็เป็นการแสดงว่าผู้เสียภาษีเงินได้นั้นมีรายได้สูง จึงถือได้ว่าเป็นการนำออกแจ้งให้แก่ผู้อื่น หรือยังให้ทราบกันไปซึ่งเรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรนั้นโดยปริยาย เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร

อนึ่ง การที่ผู้เสียภาษีเงินได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเสียภาษีเงินได้ไปมาน้อยเพียงได้นั้น เป็นความลับของผู้เสียภาษี เพราะความลับคือข้อเท็จจริงที่ไม่ประจักษ์แก่คนทั่วไป และเป็นสิ่งที่เจ้าของไม่ประสงค์จะเปิดเผย รายได้ส่วนตัวของบุคคลธรรมดาโดยปกติวิสัยเจ้าของย่อมไม่เปิดเผย การที่กรมสรรพากรซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้เสียภาษีเงินได้ แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เช่น ความเสียหายจากการถูกผู้อื่นเบียดเบียนหรือถูกเอาตัวไปเรียกค่าไถ่ เป็นต้น จึงอาจเป็นความผิดตามมาตรา ๓๒๓^๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญาอีกด้วย

(๒) โดยเหตุผลทำนองเดียวกันดังกล่าวใน (๑) การประกาศเฉพาะรายชื่อผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และลำดับการเสียภาษีสูงสุด ๕๐ รายแรก โดยระบุยอดเงินภาษีรวมเป็นเลขตัวกลม (round figures) ตามลำดับการเสียภาษีสูงต่ำเป็นช่วง ๆ แต่มิได้ระบุจำนวนเงินภาษีที่ผู้เสียภาษีแต่ละคนได้เสียไว้ ก็เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรและมาตรา ๓๒๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกัน

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภาพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๒๐

^๑ มาตรา ๓๒๓ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นโดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ โดยเหตุที่ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ เภสัชกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความหรือผู้สอบบัญชี หรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้น แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ